

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Tallinna Tehnikaülikool
ttu@ttu.ee
Ehitajate tee 5
Tallinn
19086, Harju maakond

18.08.2025 nr 11.3-1/25/3880

VAIDEOTSUS

Tuginedes perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 32 lõikele 2 ning haldusmenetluse seaduse § 85 punktidele 1 ja 2 Riigi Tugiteenuste Keskus

otsustab:

- 1) rahuldada Tallinna Tehnikaülikooli vaie ja tunnistada Riigi Tugiteenuste Keskuse 30.07.2025 haldusotsus nr 11.3-1/25/3591 taotluse rahuldamata jätmise kohta kehtetuks;
- 2) viia Tallinna Tehnikaülikooli esitatud projektitaotluse nr 2021-2027.1.01.25-1036 „Plastifikaatorid teisesest toormest“ osas läbi uus hindamine.

Vaideotsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

- 1.1. Haridus- ja teadusministri 21.08.2024 määruse nr 24 „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (Astra+)“ (edaspidi *Astra+ määrus*) ja perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS*) § 32 lg 2 alusel vaatas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *RTK* või *vaide lahendaja*) läbi Tallinna Tehnikaülikooli 07.08.2025 esitatud vaide.
- 1.2. Tallinna Tehnikaülikool taotleb vades RTK 30.07.2025 haldusotsuse nr 11.3-1/25/3591 kehtetuks tunnistamist ja ettekirjutuse tegemist asja uueks otsustamiseks, st taotluse uueks hindamiseks.

2. Asjaolud

- 2.1. RTK tegi Astra+ määrusega reguleeritud toetusmeetmes 30.07.2025 haldusotsuse nr 11.3-1/25/3591 (edaspidi *mitterahuldamise otsus*), millega jättis rahuldamata Tallinna Tehnikaülikooli 12.05.2025 esitatud toetuse taotluse projekti nr 2021-2027.1.01.25-1036 „Plastifikaatorid teisesest toormest“ rahastamiseks.
- 2.2. Mitterahuldamise otsuse tegemise ajendiks oli asjaolu, et taotleja Tallinna Tehnikaülikool (edaspidi *taotleja* või *vaide esitaja*) 12.05.2025 esitatud taotluse summa ületas toetusmeetme

rahastamise eelarvet. Rahastamise eelarvet ei ületa taotlused, mille koondhinne on kõrgem kui 4,00 punkti. Vaide esitaja taotlus sai hindamise tulemusena valikukriteeriumite koondhindeks 3,98 punkti.

- 2.3.** Taotleja esitas mitterahuldamise otsuse peale 07.08.2025 vaide. RTK juhtis vaide esitaja tähelepanu vaites esinenud puudustele, mille järgselt esitas taotleja 13.08.2025 korrektse vaide. Kokkuvõtvalt heidab taotleja vaites ette projektitaotlusele antud hindamistulemusi, mis taotleja hinnangul olid kas puudulikult põhjendatud või põhjendused valikukriteeriumite sisu arvestades asjakohatud.
- 2.4.** Esmalt taotleb vaide esitaja selgitust, miks valikukriteeriumi nr 4 „Toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia (kaal 25%)“ hinnati skooriga 4,00, kui ekspertide tagasiside oli eranditult positiivne: „Meeskond on kogenud ja sobib projekti elluviimiseks. On varasem kogemus sarnaste projektidega. Noorteadlased on kaasatud.“ Taotleja arvates vastab selline tagasiside hindamisjuhendi järgi maksimaalsele hindele (5,00), mistõttu ei ole selge, millistel kaalutlustel skoori vähendati.
- 2.5.** Taotleja ei nõustu osaliselt valikukriteeriumitele nr 2 ja 3 antud ekspertkomisjoni hinnangutega, leides, et need ei ole kooskõlas projekti sisulise eesmärgi ega hindamisjuhendiga.
- 2.6.** Vaide esitaja selgitab, et valikukriteeriumi nr 2 „Projekti põhjendatus (kaal 30%)“ hindamisel ei ole asjakohane ekspertkomisjoni seisukoht, et tootmissektori koostöö oleks pidanud olema projekti algfaasis juba tagatud. Samuti ei ole hindamisjuhendi ega Astra+ tegevuse nr 3 valguses põhjendatud nõue, et ärimudel või tulevikuproгноos peaks olema detailideni vormistatud taotluse esitamise hetkel, kui keskendutakse varasema küpsusastme tõstmisele. Valikukriteeriumi nr 3 „Projekti kuluefektiivsus (kaal 15%)“ hinnangut vaidlustades ei nõustu taotleja ekspertkomisjoni järgmise etteheitega: „Materjalide ja teenuste hindade kohta ei ole eraldi kirjeldust. Hinnapakumisi ega hinnatõusureservi pole.“ Kuna hindamisjuhend ei nõua hinnapakumiste esitamist ega hinnakõikumise mõju arvestamist, ei saa taotleja arvates ekspertkomisjoni vastavasisulist kriitikat pidada põhjendatuks.
- 2.7.** Ekspertkomisjon on koondhinnangus muu hulgas märkinud, et taotlusest ei tulnud välja, kuidas materjalide tsiviilkasutus erineb militaarkasutusest. Vaide esitaja rõhutab, et taotlus keskendus selgelt tsiviilkasutuses olevatele plastifikaatoritele ning vastav teave on esitatud nii taotluse põhikirjelduses kui ka lisatud failis „Innovatsiooniküpsustasemete selgitus_plastifikaatorid“, mistõttu on põhjendamatu oodata militaarkasutuses olevate plastifikaatorite käsitlemist selles taotluses.

3. RTK seisukohad

- 3.1.** Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 83 lõikele 1 tuginedes kontrollitakse vaiet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele. RTK kontrollib mitterahuldamise otsuse õiguspärasust ja otstarbekust lähtudes taotleja poolt vaites esitatud argumentidest ja vastuväidetest.
- 3.2.** Tallinna Tehnikaülikooli 12.05.2025 esitatud taotluse jättis RTK rahuldumata Astra+ määruse § 18 lg 10 punktis 3 nimetatud põhjusel, et taotluse rahastamise summa ületas Astra+ toetusmeetmes tegevuse nr 3 eelarvet. Rahastamise summa ei ületa eelarvet taotlustel, mille koondhinne on kõrgem kui 4,00 punkti. Hindamise tulemusena sai vaide esitaja taotlus valikukriteeriumite koondhindeks 3,98 punkti, mis on madalam 4,00 punktisest

miinimummäärast, mille saavutamisel taotlus ei oleks ületanud tegevuse nr 3 rahastamise eelarvet.

- 3.3.** Astra+ määruse § 18 lg 7 alusel viiakse hindamine läbi rakendusüksuse kinnitatud valikumetoodika järgi, mille rakendusüksus kooskõlastab enne kinnitamist rakendusasutusega ja avalikustab selle oma veebilehel hiljemalt taotlusvoorude väljakuulutamise päeval. Astra+ toetusmeetme tegevuses nr 3 on valikumetoodika kinnitatud sekkumise „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (ASTRA+)“ ekspertkomisjoni hindamisjuhendis tegevuse 3 taotluste hindamiseks (edaspidi *hindamisjuhend*).
- 3.4.** Vastavalt Astra+ määruse §-le 18 ja lõike 7 alusel koostatud hindamisjuhendile hinnatakse projekti järgmiste hindamiskriteeriumide alusel: 1) projekti kooskõla valdkondliku arengukavaga, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele; 2) projekti põhjendatus; 3) projekti kuluefektiivsus; 4) toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia; 5) projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega. Valikukriteeriumide lõikes hinnatakse projekte skaalal 1 (mitterahuldav) kuni 5 (suurepärase). Numbrilise skaala väärtushinnangud on järgmised: 1) „mitterahuldav“ (1) - kriteeriumi tingimused pole täidetud; 2) „rahuldav“ (2) - kriteeriumi tingimustele vastavuses on olulisi puudujääke, suurem osa kriteeriumitest pole täidetud; 3) „hea“ (3) - vastab osaliselt kriteeriumi tingimustele, esineb puudujääke; 4) „väga hea“ (4) - vastab suures osas kriteeriumi tingimustele, esineb üksikuid puudujääke; 5) „suurepärase“ (5) - vastab täielikult kriteeriumi tingimustele. Hindamisprotsess on kahe-etapiline – esmalt taotluste individuaalne hindamine ja seejärel ekspertkomisjoni koosolek – mille tulemusena koostatakse iga taotluse kohta konsensuslik hindamisleht.
- 3.5.** RTK märgib, et konsensuslikus hindamislehes toodud hinnangud on tehtud Astra+ ekspertkomisjoni poolt, kes on RTK-st sõltumatu ning tugineb oma tegevuses hindamisjuhendile ja ekspertkomisjoni töökorrale. Ekspertkomisjoni kuulusid kooskõlastatult Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõltumatud eksperdid ja komisjoniliikmed, mistõttu ei ole RTK pädev hindama ekspertkomisjoni poolt antud seisukohti, täpselt nagu ei ole RTK-l õigus muuta ekspertkomisjoni poolt antud hindeid.
- 3.6.** ÜSS § 12 sätestab, et kui projekti hinnatakse ja valitakse avalikustatud valikukriteeriumide ja -korra kohaselt ning taotluse rahuldamata jätmise otsus põhineb koondhindel või koondhinnangul, siis taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse motiveerimisel projekti koondhinnet ega hindajate antud hinnanguid täiendavalt ei põhjendata. Eesti õigusteoorias on välja kujunenud seisukoht, mille kohaselt ei saa kohtud ja täitevvõim hinnata sõltumatute hindamiskomisjonide hinnangute sisulist põhjendatust ega otstarbekust, vaid üksnes menetluskorra järgimist ja motiveerimiskohustuse täitmist. Riigikohtu Halduskolleegium on 12.05.2008 kohtuotsuses nr 3-3-1-18-08 märkinud, et sisult hinnanguliste otsustuste puhul on oluline küll motivatsiooni olemasolu, kuid selliste otsustuste omapärast tingitult ei ole motiivid täitevvõimu või kohtu poolt sisuliselt kontrollitavad. Motivatsioonist saab tuleneda otsustuse õigusvastasus vaid juhul, kui selgub, et lähtutud on asjakohatutest ja täiesti sobimatutest kaalutlustest. Eeltoodud seisukohta on toetanud ka Tartu Ringkonnakohus oma 24.10.2008 kohtuotsuses nr 3-08-310.
- 3.7.** Käesoleva vaide rahuldamise saab seega kaasa tuua olukord, kus taotluse hindamisel valikukriteeriumide nr 2, 3 ja/või 4 alusel on ekspertkomisjon lähtunud asjakohatutest ja täiesti sobimatutest kaalutlustest või ei ole järginud hindamisjuhendis kehtestatud menetluskorda ja motiveerimiskohustust.
- 3.8.** Vaides ei ole esitatud tõendeid, mis annaks alust asuda seisukohale, et taotlust hinnanud ekspertkomisjoni põhjendused valikukriteeriumide nr 2 ja 3 hindamisel on asjakohatud ja

täiesti sobimatud ning irduksid hindamiskriteeriumite sisust. Mitterahuldamise otsusele lisatud konsensuslikust hindamislehest nähtuvalt on ekspertkomisjon toonud mõlema kriteeriumi puhul välja piisavad põhjendused ühes selgitustega, viidates muu hulgas projektis esinevatele vajakajäämistele ja puudustele. RTK rõhutab, et ekspertkomisjon teostas hindamise ühes vastavasisuliste põhjenduste ja ettepanekuga taotluses esitatud andmetele tuginedes. RTK-l puudub konkreetse projekti teadusliku sisu nõustamiseks valdkondlik kompetents, mistõttu RTK kui vaideotsuse tegija ei saa ümber hinnata ekspertkomisjoni hinnangut, vaid ta saab hinnata üksnes selle õiguspärasust. Konsensuslikust hindamislehest ei nähtu, et vaide esitaja taotluse menetlemisel ja hindamisel on rikutud Astra+ määruses või hindamisjuhendis kehtestatud menetluskorda ja kaalumisreegleid.

3.9. Küll aga nõustub RTK taotleja etteheidetega valikukriteeriumi nr 4 puuduliku põhjendamise osas. Ekspertkomisjon on hinnanud projekti valikukriteeriumi nr 4 osas hindele 4,00 „väga hea“, mis hindamisjuhendi kirjelduse järgi tähendab, et projekt vastab suures osas kriteeriumi tingimustele, esineb üksikuid puudujääke. Konsensuslikus hindamislehest ei ole ekspertkomisjon välja toonud aga ühtegi puudujääki, mistõttu ei ole jälgitav hinde kujunemine vastavuses hindamisjuhendis etteantud numbrilise skaala väärtushinnanguga. RTK nõustub, et konsensuslikus hindamislehes sisaldunud põhjendusele tuginedes oleks hindepunkt pidanud olema kas kõrgem või hinde 4,00 põhjendus sisaldama maksimaalset hindepunkti välistava puudujäägi esinemist taotluses.

3.10. Eeltoodud põhjusel leiab vaide lahendaja, et taotlusele omistatud hindepunkti andmisel valikukriteeriumi nr 4 alusel ei ole ekspertkomisjon järginud hindamisjuhendis kehtestatud menetluskorda ja motiveerimiskohustust. Arvestades, et taotluse koondhinnang oli 3,98 punkt s.o kõigest 0,02 punkti madalam taotluse rahuldamist garanteerivast 4,00 punktist, võib valikukriteeriumi nr 4 korrektse hindamise tulemusena muutuda taotluse koondhinne tervikuna selliselt, et toob kaasa taotluse rahuldamiseks vajamineva 4,00 punktilise tulemuse. Seetõttu tuleb vaidlustatud mitterahuldamise otsus kehtetuks tunnistada ning vaide esitaja projektitaotluse osas viia läbi uus hindamine.

3.11. Vaide lahendaja selgitab, et uus hindamine tuleb läbi viia HMS põhimõtteid ja nõudeid järgides – hinnangut tuleb igakülgsest põhjendada ja selgitada, kuidas hinnangus kajastatud järeldusteni jõuti. Hinnangu andmine peab olema läbipaistev ja mõistetav eelkõige taotlejale, aga ka hinnangu hilisemale kontrollijale näiteks vaide- või kohtumenetluses. Hinnangu andmisel tuleb kinni pidada meetme määruse ja hindamisjuhendi nõuetest ning hinnata üksnes neid aspekte, mida hindamiskriteeriumid ette näevad. Samuti peab ekspertkomisjon täpsemalt selgitama, millised on taotluse puudujäägid ja miks tõid see kaasa madalama hinde andmise.

3.12. Taotluse uuesti hindamine ei tähenda automaatselt, et RTK teeb taotluse rahuldamise otsuse, vaid seda, et taotlus läbib kogu hindamisprotsessi uuesti. Uue hindamise tulemusel võib hindamistulemus võrreldes varasemaga muutuda või jääda samaks. Taotluse rahuldamine sõltub Astra+ määruse § 18 lõikes 10 sätestatud eelduste täitmisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Pärt-Eo Rannap
peadirektor

Koostaja: Kari Treial